

***PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO
SYSTEMU
DORADZTWA ZAWODOWEGO***

***w SZKOLE PODSTAWOWEJ
w Łęgu Przedmiejskim***

Rok szkolny 2025/2026

Podstawy prawne

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)
- Rozporządzenie MEN z 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325)
- Rozporządzenie MEN z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 z późn. zm.)

Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej, uwzględniającej etapy rozwojowe uczestników oraz specyfikę typów szkół, systemowej koncepcji preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego, rozumianych jako:

- preorientacja zawodowa: ogół działań o charakterze wychowawczym, podejmowanych przez nauczycieli i rodziców, ukierunkowanych na zbliżanie dzieci w wieku przedszkolnym do środowiska pracy;
- orientacja zawodowa: ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym, ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów klas I–VI szkoły podstawowej pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy;
- doradztwo zawodowe: uporządkowane i zaplanowane działania mające na celu wspieranie uczniów klas VII–VIII szkół podstawowych oraz uczniów i słuchaczy szkół ponadpodstawowych w procesie świadomego i samodzielnego podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Cele preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego

- **Celem preorientacji zawodowej w OP** jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.
- **Celem orientacji zawodowej w klasach I–III** jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.
- **Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI** jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.
- **Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII** szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do świadomego i odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Treści programowe oraz cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W programie uwzględniono cztery obszary celów szczegółowych:

1. Poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
2. Świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocnego poradnictwa kariery.

Cele szczegółowe programu

- Kończąc wychowanie przedszkolne i rozpoczynając naukę w szkole, w obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – dziecko:

- 1.1 określa, co lubi robić;
- 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań;
- 1.3 określa, co robi dobrze;
- 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych;

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – dziecko:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;
- 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
- 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – dziecko:

- 3.1 nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – dziecko:

- 4.1 opowiada, kim chciałoby zostać;
- 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy).

- Klasy I-III, w obszarach:

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawowe specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje role zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- 3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- 3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

- Klasy IV-VI, w obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje;
- 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- 1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;
- 1.4 prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;
- 2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
- 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- 2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;
- 4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;
- 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie)z jego osobą.

- Klasy VII-VIII, w obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób i innych źródeł;
- 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;
- 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- 2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;
- 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;
- 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- 2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;
- 2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;
- 2.7 dokonuje autoprezentacji;
- 2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- 3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;
- 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;
- 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- 4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;
- 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;
- 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Adresaci działań

Działania związane z realizacją doradztwa zawodowego kierowane są do:

- uczniów,
- rodziców/opiekunów prawnych,
- nauczycieli.

Realizatorzy działań w szkole

Wszyscy członkowie rady pedagogicznej zaangażowani są w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym oraz inne osoby i instytucje wspierające: specjaliści pracujący z uczniami, bibliotekarz, pielęgniarka, instytucje zajmujące się kształtowaniem kariery zawodowej (PPP, CEiPM, WUP, PUP, itp.). Współpracują one z rodzicami uczniów przy realizacji WSDZ. Wychowawcy oddziałów, wychowawcy świetlicy, doradca zawodowy, specjaliści pracujący z uczniami uwzględniają w swoich planach pracy program realizacji WSDZ w danym roku szkolnym.

Dyrektor odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Koordynacją realizacji programu WSDZ na dany rok szkolny zajmuje się doradca zawodowy.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego;

- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów;
- diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z preorientacją i orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem wychowawców i specjalistów przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z preorientacją i orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;
- uwzględniając potrzeby uczniów współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z preorientacją i orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym na zajęciach w edukacji wczesnoszkolnej i godzinach z wychowawcą;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele OP i edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- organizują w sali OP i edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;

- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu preorientacji i orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do uczniów

- konsultacje indywidualne, porady, udzielanie wskazówek;
- zajęcia grupowe realizujące treści programowe dla OP oraz klas I-III, IV-VI, VII-VIII związanych tematycznie z obszarami: poznawanie siebie i własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych: OP – prowadzenie preorientacji zawodowej, kl. I–VI – prowadzenie orientacji zawodowej, kl. VII – minimum 10 godzin lekcyjnych, kl. VIII – minimum 10 godzin lekcyjnych, kl. VII i VIII – realizacja zagadnień doradztwa zawodowego podczas lekcji wychowawczych – minimum 5 godzin;
- informacje o zawodach, barometr zawodów itp.;
- prezentacja zawodów przez zaproszonych gości;
- spotkania z pracodawcami, absolwentami szkoły;
- projekcje filmów o zawodach;
- organizacja konkursów zawodoznawczych;
- wizyty zawodoznawcze, udział w targach edukacyjnych;
- umieszczanie informacji edukacyjno-zawodowych, np. na stronie internetowej szkoły, na tablicy informacyjnej;
- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach;
- organizowanie spotkań doradczych;
- udostępnianie publikacji/literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do rodziców/opiekunów prawnych

- organizowanie spotkań doradczych;
- systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach;

- udostępnianie literatury z zakresu doradztwa zawodowego.

Działania kierowane do nauczycieli:

- uświadamianie nauczycielom konieczności realizowania programu WSDZ na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- umożliwianie udziału w projektach, kursach i szkoleniach związanych z obszarem doradztwa zawodowego wymiana doświadczeń, baza wiedzy;
- organizowanie lekcji otwartych.

Przykładowe metody pracy:

W poradnictwie indywidualnym metody stosowane w pracy doradczej to m.in.:

- konsultacje i porady indywidualne;
- diagnoza zainteresowań, mocnych stron.

W poradnictwie grupowym stosowane metody w pracy doradczej to m.in.:

- nauka poprzez zabawę;
- burza mózgów, dyskusja, pogadanki;
- zapisowe – drzewko decyzyjne, mapy myśli;
- metody testowe jak np. ankiety;
- metoda dramy: scenki, odgrywanie ról;
- metody audiowizualne: filmy, zasoby Internetu, prezentacje multimedialne;
- treningi umiejętności społecznych;
- gry dydaktyczne i symulacyjne i zabawy;
- zajęcia plastyczne;
- warsztaty zawodoznawcze.

Sojusznicy i sieci współpracy

- poradnia psychologiczno-pedagogiczna;
- biblioteka pedagogiczna;
- ośrodek doskonalenia nauczycieli;
- centrum kształcenia praktycznego (CKP), CEiPM;
- kuratorium oświaty, organ prowadzący;
- urząd pracy, ochotnicze hufce pracy (OHP);
- pracodawcy, przedsiębiorcy;
- organizacje pozarządowe, ośrodki kultury.

Korzyści i przewidywane rezultaty wynikające z działań WSDZ

Dzieci:

- dokonują samooceny określając swoje mocne strony i zainteresowania;
- wymieniają zainteresowania innych ludzi;
- poznają świat zawodów poprzez zabawę;
- nabywają umiejętności posługiwania się narzędziami i przyborami dnia codziennego;
- zdobywają wiedzę na temat reguł dotyczących życia społecznego, np. zachowania w kinie, sklepie;
- podejmują próby określenia, kim chciałyby zostać.

Uczniowie:

- nabywają kompetencje niezbędne do rozpoznawania własnych predyspozycji zawodowych;
- potrafią dokonać samooceny, określając swoje mocne strony i zainteresowania, a także uzdolnienia i kompetencje (klasy IV-VI) i własne zasoby (klasy VII-VIII);

- poznają, czym jest rynek pracy i świat zawodów, wymieniają różne grupy zawodów i podają czynniki wpływające na wybory zawodowe (klasy IV-VI), a także wyjaśniają trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy i potrafią dokonać autoprezentacji (klasy VII-VIII);
- poznają zasady rekrutacji do poszczególnych szkół ponadpodstawowych (klasy VII-VIII);
- uzasadniają potrzebę uczenia się przez całe życie, wskazują sposoby zdobywania wiedzy (klasy IV-VI) oraz określają strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej (klasy VII-VIII);
- określają, kim chcieliby zostać, opowiadają o swoich planach edukacyjno-zawodowych (klasy IV-VI) oraz identyfikują osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej (klasy VII-VIII).

Monitorowanie i ewaluacja WSDZ:

- rozmowy z rodzicami/ opiekunami prawnymi;
- rozmowy z uczniami;
- śledzenie losów absolwentów;
- obserwacja własna zajęć grupowych i indywidualnych;
- ewaluacja ustna programu, na podstawie informacji zwrotnej przekazanej przez uczniów i rodziców swoim wychowawcom – ocena przydatności zajęć z zakresu orientacji i doradztwa zawodowego.

Plan realizacji WSDZ dla przedszkoli w roku szkolnym 2025/2026

Tematyka działań	Metody i formy realizacji	Terminy realizacji działań	Osoby odpowiedzialne za realizację działań	Podmioty, z którymi szkoła współpracuje przy realizacji działań
Poznanie siebie	1. „ Lubię, nie lubię ” – zabawa w wybieranie ulubionych zabaw, kolorów, aktywności – kształtowanie samoświadomości.	rok szkolny	wychowawca, wychowawcy świetlicy	Ośrodki kultury
	2. „ Moje supermoce ” – zajęcia plastyczne, podczas których dzieci rysują swoje talenty i mocne strony.		wychowawca, wychowawcy świetlicy	
	3. „ Moja rodzina ” - pogadanki o najbliższej rodzinie i o ich relacjach.		wychowawca, wychowawcy świetlicy	
	4. Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	zebrania z rodzicami	wychowawca, wychowawcy świetlicy	
Świat zawodów i rynek pracy	1. „ Poznajemy zawody naszych rodziców ” – spotkania z rodzicami, którzy opowiadają o swojej pracy	rok szkolny	wychowawca, rodzice	rodzice, Straż Pożarna, Policja, pielęgniarka, leśnik, listonosz, sprzedawca
	2. „ W krainie zawodów ” – cykl zajęć z ilustracjami i opowiadaniem o różnych zawodach.			
	3. „ Mali odkrywcy pracy ” – wycieczki do lokalnych instytucji (poczta, straż pożarna, sklep).			
	4. „ Kąciki zawodów ” – zabawy tematyczne w kącikach (np. lekarz, kucharz, budowniczy).			
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie	1. „ Uczymy się wszędzie ” – zajęcia pokazujące, że uczymy się nie tylko w przedszkolu, ale też w domu, w bibliotece, w ogrodzie.	rok szkolny	wychowawca	uczniowie ze szkoły podstawowej
	2. „ Mali nauczyciele ” – dzieci uczą rówieśników prostych rzeczy (np. piosenki, rymowanki, rysunku).			
	3. „ Szkoła na horyzoncie ” – spotkanie z uczniami szkoły podstawowej, wspólne zabawy i zajęcia.			

	4. „Eksperymentatorzy” – proste doświadczenia przyrodnicze i techniczne, pokazujące radość uczenia się.			
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych	1. „Rodzice w świecie zawodów” – cykl spotkań i prezentacji zawodów rodziców.	rok szkolny	wychowawca	rodzice, poradnia psychologiczno-pedagogiczna
	2. „Galeria marzeń dzieci” – wystawa prac plastycznych o zawodach i przyszłości.			
	3. „Kącik dla rodziców” – tablica informacyjna z materiałami o wspieraniu zainteresowań dzieci.			
	4. „Nasze sukcesy” – prezentacja efektów działań (zdjęcia, plakaty) podczas uroczystości przedszkolnych.			

Plan realizacji WSDZ dla klas I-III w roku szkolnym 2025/2026

Opis działania	Do kogo jest skierowane?	Forma realizacji	Realizowane treści programowe	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Poznanie siebie					
„Poznajemy się”	I	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - praca w grupie, gry i symulacje	1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum;	wychowawca, wychowawcy świetlicy, pedagog	wrzesień- listopad 2025
„Lubię to! Każdy ma swoje zainteresowania”	II - III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - zabawa grupowa, rozmowa, indywidualne wypowiedzi z elementami prezentacji	1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;	wychowawcy	rok szkolny
„Mały artysta” – zajęcia plastyczne	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, plastyka - zajęcia plastyczne (wystawy prac, występy)	1.2 prezentuje swoje zainteresowania na forum; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	nauczyciel plastyki, wychowawcy wychowawcy świetlicy	rok szkolny
„To co kocham”	I – III	Spotkania z rodzicami	1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;	wychowawcy, rodzice wychowawcy świetlicy	rok szkolny
Dzień babci i dziadka - udział w organizowaniu	I - III	Drama, przygotowanie scenografii,	1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	wychowawca, nauczyciele, specjaliści	styczeń 2026

uroczystości i imprez szkolnych		kostiumów	1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych;		
Odkrywanie własnych talentów w działaniach domowych i szkolnych	I – III	Udział uczniów w konkursach i zajęciach pozalekcyjnych	1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;	nauczyciele, specjaliści	zgodnie z harmonogramem konkursów
Systematyczne przekazywanie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, zdolnościach, zainteresowaniach	I-III	Spotkania z rodzicami		wychowawcy	terminarz spotkań z rodzicami
Świat zawodów i rynek pracy					
Na scenie życia zawodowego - zabawy tematyczne związane z poznawaniem zawodów.	I – III	Zajęcia zabawowe, odtwarzanie ról i scenek związanych z zawodami	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie	wychowawcy, wychowawcy świetlicy	rok szkolny
„Miasteczko zawodów” – cykl spotkań z przedstawicielami zawodów	I - III	Spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki Poznawanie zawodów w interaktywnym mieście zawodów: https://mapakarier.org/miasto-zawodow/	2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.5 opisuje role i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny	wychowawcy, rodzice, Policja, Straż Pożarna itp.	rok szkolny
Tablica zawodów centrum informacji edukacyjno-zawodowej	I – III	Gazetki z informacjami edukacyjno-zawodowymi		wychowawca wychowawcy świetlicy,	rok szkolny
Rozpoznawanie i nazywanie zawodów. Typowy dzień osoby wykonującej dany zawód.	I - III	Zajęcia edukacji językowej – wypowiedzi uczniów, odgrywanie scenek	2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawowa specyfikę pracy	nauczyciel języka angielskiego	II półrocze

			w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach); 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;		
Bezpieczeństwo na drodze	I - III	Zajęcia edukacyjne, wycieczka, spotkanie z policjantem	2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;	wychowawcy	rok szkolny
Uczymy się udzielać pierwszej pomocy	I - III	Zajęcia edukacyjne, spotkanie z ratownikiem medycznym, nauczycielem edb – pogadanki, pokazy, filmy edukacyjne		wychowawcy, nauczyciel edb	rok szkolny
Wzywamy karetkę pogotowia.					
Moje życie to pasja	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - pogadanki, prace plastyczne, odgrywanie scenek, prezentacje, filmy edukacyjne	2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;	wychowawcy	rok szkolny
Lekcje w bibliotece - czytanie książek najmłodszym uczniom naszej szkoły – poruszenie tematyki nt. zawodu pisarza	I – III	Zajęcia w bibliotece		wychowawcy, nauczyciel świątlicy bibliotekarz	rok szkolny
Sprawne ręce mogą więcej, czyli jak zrobić coś z niczego	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - stymulacja proprioreceptywna, elementy muzykoterapii, ekspresja ruchowa i plastyczna, relaksacja	2.6 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	Wychowawcy, pedagog, psycholog	II półrocze
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie					
Po co się uczyć?	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - burza mózgów, mapa myśli, zabawa ruchowa	3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;	wychowawcy	I półrocze
Książka moim przyjacielem	I – III	Zajęcia w bibliotece, pogadanka		wychowawcy, bibliotekarz	V. 2026
Miłośnik to ja i ty	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - rozmowa kierowana,	3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;	wychowawcy, doradca zawodowy	rok szkolny

		autoprezentacja, ekspresja twórcza, praca w grupach			
Wigilia w naszych domach	I - III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej	3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich;	wychowawcy	XII. 2025
Internetowe znajomości	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej, edukacja informatyczna		wychowawcy, nauczyciel edukacji informatycznej	rok szkolny
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych					
Kim chciałbym zostać - mój wymarzony zawód.	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej - pogadanka nt. zainteresowań i zdolności, odgrywanie scenek, filmiki edukacyjne	4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą;	wychowawca	rok szkolny
Umiemy zaplanować sobie czas	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej – pogadanka, praca w parach/ grupach, zabawy sportowe	4.2 planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;	wychowawca	rok szkolny
Co to znaczy być dobrym kolegą?	I – III	Zajęcia edukacji wczesnoszkolnej – pogadanka, praca w parach/ grupach, zabawy sportowe, prezentacja	4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą;	wychowawca	I półrocze

Plan realizacji WSDZ dla klas IV-VI w roku szkolnym 2025/2026

Opis działania	Do kogo jest skierowane ?	Forma realizacji	Realizowane treści programowe	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Poznawanie własnych zasobów					
Ja to znaczy kto?	IV – VI	Zajęcia z wychowawcą kalambury, opis przypadku, rozmowa kierowana	1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;	wychowawca, doradca zawodowy	I półrocze
Co to są zainteresowania, uzdolnienia, kompetencje?	IV – VI	Zajęcia z wychowawcą, lekcja j. polskiego praca w grupach		wychowawcy, nauczyciel j. polskiego	I półrocze
Poradnictwo indywidualne: określanie potencjału edukacyjno-zawodowego	IV-VI	Praca indywidualna testy predyspozycji zawodowych		doradca zawodowy, pedagog, psycholog wychowawca	rok szkolny
Międzynarodowy test sprawności	IV – VI	Zajęcia wychowania fizycznego	1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny

fizycznej, Test Coopera – diagnoza wydolności fizycznej		Międzynarodowy test sprawności fizycznej, Test Coopera	kompetencje; 1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;		
Udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych	IV-VI	Drama, przygotowanie scenografii, kostiumów	1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnie- nia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców;	wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	zgodnie z harmo- nogramem uroczysto- ści szkolnych
Jak zadbać o swój wizerunek w sieci?	IV – VI	Zajęcia z wychowawcą, informatyka: filmy edukacyjne, pogadanka, rozmowa sytuacyjna	1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;	wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog	rok szkolny
Aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów	IV –VI	Zajęcia edukacyjne, zajęcia pozaekcyjne, konkursy - metoda projektu, praca w grupach, bank pomysłów, plakat, prezentacja	1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnie- nia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców;	nauczyciele, specjaliści	rok szkolny
Udział w życiu społecznym szkoły, działalność w Samorządzie Uczniowskim, Spółdzielni Uczniowskiej, Wolontariacie i zajęciach pozaekcyjnych	IV - VI	Akcje organizowane przez SU, prowadzenie sklepiku, gazetki, akcji sprzedażowych akcje charytatywne imprezy i uroczystości klasowe, zajęcia pozaekcyjne	1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość; 1.4 prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnie- nia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców;	opiekun SU, opiekun Spółdzielni Uczniowskiej opiekun Wolontariatu wychowawcy, nauczyciele	rok szkolny
Świat zawodów i rynek pracy					
Spotkania z różnymi zawodami... - poznawanie określonych grup zawodowych	IV-VI	Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów; wizyty zawodoznawcze w zakładach pracy.	2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach	wychowawca, nauczyciele, rodzice (przedsiębiorcy, pracodawcy, zakłady pracy)	rok szkolny
Poznawanie różnych zawodów oraz czynności wykonywanych w danym zawodzie.	IV – VI	Wypowiedzi uczniów, odgrywanie scenek Poznawanie zawodów w interaktywnym mieście zawodów:	2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;	nauczyciele j. angielskiego	I półrocze

		https://mapakarier.org/miasto-zawodow/ Odkrywanie ścieżki kariery na: https://mapakarier.org/strefa-mlodziezy/	2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;		
Lekcje w bibliotece - czytanie książek najmłodszym uczniom naszej szkoły – poruszenie tematyki nt. zawodu pisarza	IV-VI	Zajęcia w bibliotece		wychowawcy, nauczyciele j. polskiego nauczyciel świetlicy bibliotekarz	rok szkolny
Realizacja wewnątrzszkolnego projektu "Poznajemy różne zawody"	IV-VI	Projekt edukacyjny		wychowawcy, nauczyciele, opiekun SU	rok szkolny
Omawianie różnych zawodów związanych ze sportem np: nauczyciel, fizjoterapeuta, ratownik medyczny i.t.p	IV-VI	Zajęcia wychowania fizycznego	2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; 2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
Kształtowanie wytrzymałości poprzez marszobiegi terenowe	IV – VI	Zajęcia wychowania fizycznego	2.2 opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych a zawodów	IV – VI	Zajęcia z wychowawcą, Zajęcia edukacji zdrowotnej pogadanka, dyskusja	2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;	wychowawcy, nauczyciel edukacji zdrowotnej, pielęgniarka	rok szkolny
Uczymy się udzielać pierwszej pomocy	IV – VI	Zajęcia edukacyjne, spotkanie z ratownikiem medycznym, nauczycielem edb – pogadanki, pokazy, filmy edukacyjne	2.4 posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;	wychowawcy, nauczyciel edb, ratownik medyczny	rok szkolny
Figury geometryczne (cyrkiel, linijka, ekierka, kątomierz).	IV – VI	Zajęcia matematyki, zajęcia pozalekcyjne: filmy instruktażowe, zadania geometryczne		nauczyciele matematyki	rok szkolny

Matematyka w życiu codziennym - Podwyżki, obniżki, reszta, zakupy, promocje w zadaniach tekstowych	IV - VI	Zajęcia matematyki, zajęcia pozalekcyjne:: praca w grupach, filmy edukacyjne, gry i zabawy dydaktyczne, intrografia	2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą	nauczyciele matematyki	rok szkolny
Kontynuacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego z zakresu przedsiębiorczości Przygody Przedsiębiorczego Dżeka (Warszawski Instytut Bankowości)	IV - VI	Program edukacyjny, praca w grupach, filmy edukacyjne	2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą	wychowawcy, nauczyciele, doradca zawodowy,	rok szkolny
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie					
Jak uczyć się szybciej i efektywniej – mój indywidualny styl uczenia się	IV - VI	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia ze specjalistą - giełda pomysłów, dyskusja, metoda tekstu przewodniego, praca indywidualna, praca w grupach, mapa myśli	3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki	wychowawcy, pedagog, psycholog	rok szkolny
Rozmowa doradca dot. indywidualnego sposobu nauki: metody i techniki nauki; określanie potencjału edukacyjno-zawodowego	IV-VI	Porady i konsultacji indywidualne: rozmowa, dyskusja, mapy myśli, techniki zapamiętywania, powtórki, organizacja pracy		wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	rok szkolny
Nowoczesne formy aktywności fizycznej np. pilates, zumba, nornic walking; Przepisy i zasady sędziowania, zasady gry w tenisa stołowego.	IV - VI	Zajęcia wychowania fizycznego	3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów oraz omawia swój indywidualny sposób nauki 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
Kolorowa podróż po świecie edukacji	IV - VI	Zajęcia z wychowawcą: praca w grupach, wirujące plakaty, rysunek, autorefleksja, ankiety	3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć	wychowawcy, pedagog, psycholog	rok szkolny

W świecie informacji – pogadanki dot. pozyskiwania wiedzy z różnych źródeł	IV - VI	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne	3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy	wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog	rok szkolny
Udostępnianie materiałów multimedialnych – samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych	IV - VI	Zajęcia z wychowawcą: gry edukacyjne, filmy, e-zasoby, książki		wychowawcy, bibliotekarz	rok szkolny
Wyszukiwanie informacji w internecie na temat zawodów	IV - VI	Zajęcia informatyki: praca indywidualna, praca		nauczyciel informatyki, wychowawcy, nauczyciele	rok szkolny
Przygotowanie referatu/prezentacji	IV - VI	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia edukacyjne: praca indywidualna, praca w grupach, metoda projektu		wychowawcy, nauczyciele	rok szkolny
Budowanie postawy uczenia się przez całe życie	IV-VI	Zajęcia wychowania fizycznego	3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie: Podkreślanie, że ciągłe zdobywanie nowej wiedzy i rozwijanie umiejętności jest niezmiennie do adaptacji na ciągle zmieniającym się rynku pracy, w tym w obszarze sportu;	nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych					
Plany edukacyjno-zawodowe – planujemy swoją przyszłość	V – VI	Zajęcia z wychowawcą: pogadanka, dyskusja, odgrywanie scenek, prezentacja	4.1 opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych	wychowawca	II półrocze
Zawody w mojej rodzinie – drzewo genealogiczne	IV	Zajęcia historii: projekt edukacyjny	4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu	wychowawcy, nauczyciel historii	rok szkolny
Zawody na przestrzeni wieków	V – VI	Zajęcia historii: projekt edukacyjny		wychowawcy, nauczyciel historii	rok szkolny
Wykorzystanie poznanych elementów w trakcie gry uproszczonej w minipiłkę nożną, oraz w minisiatkówkę	IV – VI	Zajęcia wychowania fizycznego	4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu 4.3 próbuje samodzielnie	nauczyciel wychowania fizycznego	rok szkolny
Realizacja projektu "Mistrzowie planowania (Fundacja Uniwersytet Dzieci)	IV	Zajęcia z wychowawcą: metoda projektu	podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą	wychowawca	rok szkolny

Metody podejmowania decyzji	VI	Zajęcia z wychowawcą: praca w grupach	4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą	wychowawcy, pedagog, psycholog	rok szkolny

Plan realizacji WSDZ dla klas VII-VIII w roku szkolnym 2025/2026

Opis działania	Do kogo jest skierowane ?	Forma realizacji	Realizowane treści programowe	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Poznawanie własnych zasobów					
Pojęcie zdrowia i choroby	VII - VIII	Zajęcia wychowania fizycznego, zajęcia edukacji zdrowotnej	1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;	nauczyciele wychowania fizycznego	rok szkolny
Konsultacje indywidualne dot. zainteresowań, zdolności, uzdolnień, kompetencji, predyspozycji zawodowych (w razie potrzeb)	VII - VIII	Praca indywidualna	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	doradca zawodowy, pedagog, psycholog wychowawca	rok szkolny
Testy zainteresowań i preferencji zawodowych	VII - VIII	Praca indywidualna	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);	doradca zawodowy, pedagog, psycholog wychowawca, nauczyciel języka polskiego	rok szkolny
Rozmowy doradcze dot. możliwości i ograniczeń w zakresie wykonywania zadań zawodowych Nasze temperamenty – czy ich znajomość może być pomocna w wyborze zawodu?	VII - VIII	Praca indywidualna rozmowy	1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu;	doradca zawodowy, pedagog, psycholog	rok szkolny
Autoprezentacja - kim jestem, co mnie wyróżnia, jakie mam pasje i zainteresowania, jakie cele na przyszłość. Zainteresowania – inspiracja do	VIII	Zajęcia wiedzy o społeczeństwie, zajęcia z wychowawcą	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) 1.3 dokonuje syntezy przydatnych	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie pedagog szkolny wychowawca	X. 2025 r.

działania i sposób na relaks.			w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;		
Komunikacja interpersonalna, czyli jak mówić, jak słuchać, by się porozumieć.					
Jakie mamy predyspozycje zawodowe, jaki kierunek edukacji wybrać po szkole podstawowej?	VIII	Zajęcia z wychowawcą, spotkanie z psychologiem	1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	wychowawca, psycholog, pedagog	II półrocze
Liczby i działania – rozwiązywanie zadań praktycznych.	VII - VIII	Zajęcia matematyki, zajęcia pozalekcyjne	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	nauczyciele matematyki	rok szkolny
Jednostki monetarne, czasu, długości, pola, objętości i masy.					
Wykonywanie działań na liczbach (zawody, w których znaczenie ma sprawność rachunkowa, m. in. sprzedawca, księgowy, doradca finansowy).					
Geometria (m. in. geodeta, architekt, stolarz).					
Statystyka (m. in. pracownik urzędu statystycznego, analityk bankowy)					
Wpływ emocji na zdrowie. Stres i	VIII	Zajęcia z wychowawcą,	1.5 rozpoznaje swoje możliwości i	wychowawca, pedagog,	II półrocze

techniki relaksacyjne		spotkanie z pedagogiem/psychologiem	ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;	psycholog	
Do czego dążymy i czego potrzebujemy? - mapa marzeń.	VIII	Zajęcia z wychowawcą	1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	wychowawca	rok szkolny
Motywacja – co to jest i po co?	VII	Zajęcia z wychowawcą		wychowawca	rok szkolny
Czy współpraca się opłaca?		Zajęcia z wychowawcą: pogadanka, mapa myśli, projekt Projekcja filmu https://youtu.be/aFOgK1vuxpE?si=guC8BJbFCLJYWhn6 Karty pracy - jak uczniowie postrzegają pracę w grupie, jakie są wady zalety pracy w grupie, autoprezentacje, plan dnia			
Zainteresowania – inspiracja do działania i sposób na relaks.					
Praca źródłem wiedzy o naturze człowieka.	VIII	Zajęcia j. polskiego: dyskusja, drama, praca w grupach	1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb;	nauczyciel j.polskiego	II półrocze
Szkoła ponadpodstawowa a preferencje zawodowe.	VIII	Zajęcia j. polskiego: scenki dramatyczne, dyskusja, film, praca w grupach, drzewko decyzyjne	1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej	nauczyciel j.polskiego	II półrocze
Zachęcanie do tworzenia portfolio i prowadzenie refleksji.	VII-VIII	Zajęcia wychowania fizycznego	1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;	nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok
Dział: Pierwsze spotkanie z fizyką (geodeta, pracownik Sanepidu, jubiler, speleolog, gospodyni domowa).	VII	Zajęcia fizyki: pogadanka, analiza tekstu, dyskusja, projekt	1. Poznanie własnych zasobów – treści programowe 1.1 – 1.7;	nauczyciel fizyki	cały rok
Dział: Kinematyka. (mechanik samochodowy, kolarz, biegacz)					

Dział: Dynamika (farmaceuta, sprzedawca, laborant)					
Dział: Praca, moc, energia (budowlaniec)					
Dział: Hydrostatyka (hydraulik, marynarz, prezydent pogody)					
Dział: Elektryczność i magnetyzm (praca elektromonterów, automatyków)	VIII	Zajęcia fizyki: pogadanka, analiza tekstu, dyskusja, projekt	1. Poznawanie własnych zasobów – treści programowe 1.1 – 1.7;	nauczyciel fizyki	cały rok
Dział: Drgania i fale (zawody: akustyk, realizator dźwięku)					
Dział: Optyka - Soczewki, zwierciadła – (zawody: optyk, okulista, fotograf)					
Doświadczenia fizyczne i chemiczne (zawody: laborant, meteorolog)	VII - VIII	Zajęcia fizyki i chemii: ćwiczenia praktyczne, praca w grupach, pomiary	1. Poznawanie własnych zasobów – treści programowe 1.1 – 1.7;	nauczyciel fizyki	cały rok
Udział w życiu społecznym szkoły, działalność w Samorządzie Uczniowskim, Spółdzielni Uczniowskiej, Wolontariacie i zajęciach pozalekcyjnych	VII -VIII	Akcje organizowane przez SU, prowadzenie sklepiku, gazetki, akcji sprzedażowych akcje charytatywne imprezy i uroczystości klasowe, zajęcia pozalekcyjne	1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.	opiekun SU, opiekun Spółdzielni Uczniowskiej opiekun Wolontariatu wychowawcy, nauczyciele	cały rok
Świat zawodów i rynek pracy					
Zawody deficytowe i zawody przyszłości. Rynek pracy w Polsce i naszej okolicy.	VIII	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia języka angielskiego Ścieżki kariery https://mapakarier.org/sciezki-kariery/	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania.	wychowawca, nauczyciel j. angielskiego	II półrocze
Poznanie różnych zawodów np.	VII - VIII	Zajęcia z wychowawcą,	2.2 porównuje własne zasoby i preferencje	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	rok szkolny

strażaka, policjanta, polityka, dziennikarza, sędziego, leśnika, ratownika.		zajęcia wiedzy o społeczeństwie i edukacji dla bezpieczeństwa, spotkania, warsztaty, wycieczki	z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; 2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	i edukacji dla bezpieczeństwa, wychowawcy (rodzice, absolwenci, przedstawiciele zawodów, pracodawcy)	
Realizacja wewnątrzszkolnego projektu „Poznajemy różne zawody”	VII-VIII	Projekt edukacyjny	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców; 2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące we współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy;	wychowawcy, nauczyciele, opiekun SU	rok szkolny
Pomysł na siebie.	VIII	Zajęcia j. polskiego: dyskusja, wywiad, praca w grupach	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania;	Nauczyciel j. polskiego	rok szkolny
Sprawność fizyczna w służbach mundurowych i innych zawodach	VII - VIII	Zajęcia wychowania fizycznego	2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania; 2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;	nauczyciel wychowania fizycznego	rok szkolny
Gry i zabawy lekkoatletyczne w terenie	VII - VIII	Zajęcia wychowania fizycznego	2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;	nauczyciel wychowania fizycznego	rok szkolny
Sztuczna inteligencja	VIII	Zajęcia	2.2 porównuje własne	wychowawca	rok szkolny

– szanse i zagrożenia		z wychowawcą	zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;		
Praca jako wartość w życiu człowieka	VII	Zajęcia j. polskiego: praca w grupach, socjogramy, dyskusja, gra dydaktyczna, zdanie niedokończone	2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	nauczyciele j. polskiego	rok szkolny
Matematyka w finansach - Obliczanie rat kredytu, zysków, kosztów (zawody: ekonomista, bankowiec, doradca finansowy)	VII-VIII	Zajęcia matematyki, zajęcia pozalekcyjne: praca w grupach, projekt, plakat, gra dydaktyczna	2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;	nauczyciele matematyki	rok szkolny
Idea wolontariatu	VIII	Zajęcia z wychowawcą: praca w grupach	2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;	wychowawca	rok szkolny
Autoprezentacja, czyli sztuka przedstawienia siebie	VII	Zajęcia j. polskiego praca w grupach, pogadanka, mapa mentalna, drama	2.7 dokonuje autoprezentacji;	nauczyciel j. polskiego	I półrocze
Poznajemy instytucje pomagające w planowaniu ścieżki zawodowej.	VII - VIII	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia doradztwa zawodowego, spotkania: prezentacja instytucji na lokalnym rynku pracy.	2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy;	wychowawcy, doradca zawodowy przedstawiciele instytucji	rok szkolny
Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie					
Analiza ofert szkół ponadpodstawowych	VIII	Zajęcia z wychowawcą: praca w grupach	3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	wychowawca, doradca zawodowy	I półrocze
Informacje w zasięgu ręki, czyli poznają ofertę szkół ponadpodstawowych	VIII	Zajęcia z wychowawcą: praca w grupach, praca z tekstem, dyskusja, plakat	3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów;	wychowawca, doradca zawodowy	I półrocze
Przypadki Przedsiębiorczego Dżeka – kontynuacja ogólnopolskiego programu edukacyjnego z zakresu przedsiębiorczości	VII - VIII	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia doradztwa zawodowego, zajęcia matematyki, wiedzy o społeczeństwie	3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie;	doradca zawodowy, wychowawca, nauczyciele	rok szkolny
Czy naprawdę nigdy nie przestanę się	VII	Zajęcia z wychowawcą,	3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe	wychowawca	rok szkolny

uczyć? (znaczenie uczenia się przez całe życie).		projekcja filmu https://www.youtube.com/watch?v=w2VdDeFK49I	życie;		
Udział uczniów w dniach otwartych szkół	VIII	Wyjazdy	3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog	rok szkolny
Wyjazd na Forum Edukacyjne	VIII	Wycieczki	3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog	III. 2026 r.
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych					
Umiejętności interpersonalne pomagają w życiu. Jakie stawiać sobie cele życiowe i zawodowe?	VIII	Zajęcia z wychowawcą	4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	wychowawca	I półrocze
Test sprawności fizycznej według K. Zuchory. Samoocena i samokontrola	VII - VIII	Zajęcia wychowania fizycznego	4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby; 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;	nauczyciel wychowania fizycznego	rok szkolny
Pisma użytkowe - podanie, CV, list motywacyjny, ogłoszenie.	VIII	zajęcia j. polskiego: pokaz, ćwiczenia praktyczne, praca indywidualna	4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;	nauczyciel j. polskiego	II półrocze
„Planuję własny budżet domowy” - Ja za kilka lat” Oszczędzanie i planowanie wydatków. Ocena własnego portfela - czy wszystko co kupuję jest mi niezbędne?	VIII	Zajęcia wiedzy o społeczeństwie	4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów;	nauczyciel wiedzy o społeczeństwie	rok szkolny
Co chcę robić w przyszłości? Kto może mi pomóc w wyborze szkoły i zawodu?	VIII	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z doradztwa zawodowego: praca w grupach, rozmowa kierowana,	4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach	doradca zawodowy, wychowawca, nauczyciele pedagog, psycholog	II półrocze

		autorefleksja, plakat, zdania niedokończone, rundka pytań	korzystać z ich pomocy;		
Konsultacje indywidualne - motywowanie uczniów do udziału w olimpiadach i konkursach przedmiotowych celem planowania dalszej ścieżki edukacyjnej. Rozmowy doradcze dot. celów i planów edukacyjno-zawodowych	VII - VIII	Praca indywidualna	4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; 4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;	doradca zawodowy, wychowawca, nauczyciele pedagog, psycholog	rok szkolny

Plan realizacji zajęć z doradztwa zawodowego w kl. VII –VIII

Klasa i termin realizacji	Zakres tematyczny	Liczba godzin	Realizowane treści programowe	Cele: Uczeń:	Metody i środki realizacji
Klasa 7	Zawodowy start:	10			
Wrzesień	1. Kariera zawodowa człowieka – znaczenie pracy.	1	2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.4 – uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka; 2.6 – wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;	- wie, czym jest praca i kariera zawodowa, - potrafi wymienić czynniki składające się na karierę zawodową człowieka, - rozumie znaczenie pracy zawodowej i jej wpływu na życie człowieka.	- metoda „kuli śniegowej” Ćwiczenie „Praca a kariera” - mapa myśli Ćwiczenie „Dlaczego ludzie pracują?” - praca w parach Ćwiczenie „Ścieżka kariery” - film na temat kariery zawodowej człowieka
Wrzesień	2. Czym jest rynek pracy i pracodawca?	1	2.1 – wyszukuje i analizuje informacje o zawodach i kwalifikacjach; 2.2 – porównuje własne zasoby; z wymaganiami rynku, 2.3 – wyjaśnia zjawiska i trendy rynku pracy; 2.8 – charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie kariery;	- wie, czym jest rynek pracy i pracodawca, - potrafi wyjaśnić, czym jest popyt i popyt, - potrafi wymienić najważniejsze wymagania pracodawców.	- „Burza mózgów” Ćwiczenie „Kogo szukają pracodawcy?” - pogadanka - metaplan Ćwiczenie „Rynek pracy” - film na temat rynku pracy i jego mechanizmów - Ćwiczenie „Zgadnij”

Wrzesień	3. Branże i zawody – kim warto zostać?	1	2.1, 2.2 – analiza zawodów i porównanie z własnymi zasobami;	- rozumie, czym są branże i zawody, - potrafi wyjaśnić znaczenie umiejętności w aspekcie wykonywania zawodu, - uczestnik wie, że branże i zawody przyszłości ulegają zmianie.	- Praca indywidualna Ćwiczenie „Moje marzenia” - dyskusja - Ćwiczenie w grupach „Świat umiejętności i zawodów” - Praca indywidualna Ćwiczenie „Kim warto zostać?” - prezentacje branż i przykładowych zawodów
Wrzesień	4. Planowanie kariery zawodowej – od czego zacząć?	1	4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.1 – dokonuje wyboru ścieżki edukacyjno-zawodowej z pomocą; 4.2 – określa cele i plany edukacyjno-zawodowe; 4.4 – planuje ścieżkę uwzględniając konsekwencje;	- wie, na czym polega planowanie kariery zawodowej, - rozumie przebieg procesu podejmowania decyzji, - potrafi wymienić najważniejsze składowe kariery zawodowej.	- Ćwiczenie „Kariera z encyklopedii” - schemat planowania kariery - Ćwiczenie w grupach „Decyzje”, rozsypanka
Październik	5. Samowiedza – źródła poznania siebie	1	1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1.2 – rozpoznaje własne zasoby; 1.3 – dokonuje syntezy informacji o sobie; 1.6 – określa aspiracje i potrzeby rozwojowe;	- wie, czym jest wiedza na swój temat i w jaki sposób może ją wykorzystać planując swoją przyszłość zawodową, - jest zmotywowany do samopoznania, - zna różne źródła informacji o sobie.	- Plakat Ćwiczenie „Ja i mój herb”, praca w parach - Ćwiczenie „Burza o samowiedzy” - Ćwiczenie „Analiza SWOT” - <u>Test „Czy akceptujesz siebie?”</u>
Październik	6. Kim chcę być? Moje zainteresowania zawodowe	1	1.2 – rozpoznaje własne zasoby, zainteresowania;	- zna swoje charakterystyczne cechy - rozumie, jak istotna jest znajomość swoich zainteresowań, - potrafi wymienić rodzaje zainteresowań.	- Ćwiczenie w grupach „Zawody z bajek” - Ćwiczenie „Tajemnica zainteresowań” - praca indywidualna Ćwiczenie „Twoje zainteresowania” - <u>Test wstępnych zainteresowań branżowych.</u>

Październik	7. Jakie mam umiejętności?	1	1.2 – rozpoznaje własne zasoby (umiejętności); 2.2 – porównuje je z wymaganiami rynku pracy;	- wie, czym są umiejętności, - rozumie role swoich umiejętności w procesie planowania kariery zawodowej, - poznaje swoje umiejętności.	- Praca indywidualna z kwestionariuszem Ćwiczenie „Pytaki” - Ćwiczenie w grupach „Oceń Stasia, Macieja i Ewę”, pogadanka - Ćwiczenie w grupach „Upadek cywilizacji” - Film „Poznaję i odkrywam samego siebie”.
Październik	8. Moje mocne i słabe strony	1	1.2 – rozpoznaje własne zasoby i ograniczenia; 1.4, 1.5 – rozpoznaje ograniczenia i możliwości w wykonywaniu zadań zawodowych;	- wie, czym są mocne i słabe strony, - rozumie rolę swoich mocnych stron w pracy zawodowej, - poznaje swoje mocne i słabe strony.	- pogadanka Ćwiczenie „Które strony lepsze?” - Ćwiczenie w kręgu „Harmonijka” - praca w grupach Ćwiczenie „Spadek” - <u>Test umiejętności rozpoznawania mocnych i słabych stron.</u>
Listopad	9. Zdrowie a moje plany zawodowe	1	1.1 – określa wpływ stanu zdrowia na zadania zawodowe;	- rozumie znaczenie zdrowia w wyborze zawodu, - potrafi ocenić swój stan zdrowia w aspekcie pracy zawodowej, - wie, jakie są podstawowe przeciwwskazania zdrowotne w wybranych zawodach.	- Ćwiczenie w grupach „Kochane zdrowie” - dyskusja - Ćwiczenie w grupach „Przeciwwskazania” - Ćwiczenie w grupach „Dbam sam” - praca indywidualna Ćwiczenie „Moje zdrowie”.
Listopad	10. Kreatywność i poszukiwanie rozwiązań	1	4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.2 – określa cele i plany, rozwija kreatywność przy podejmowaniu decyzji edukacyjno-zawodowych;	- wie, jakie korzyści płyną z kreatywności, - potrafi zaangażować się w poszukiwanie rozwiązań, - rozwija postawę twórczego zaangażowania.	- burza mózgów - praca indywidualna Ćwiczenie „Moje nowe imię” - Ćwiczenie w grupach „9 kropek” - Ćwiczenie w grupach „Kapelusze” - Test Czy jestem kreatywny?
Klasa 8	Mieć dobry plan:	10			
Luty	1. Jak stawiać sobie cele życiowe i zawodowe?	1	4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.2 – określa cele i plany edukacyjno-zawodowe;	- wie, czym są cele, - potrafi rozróżnić cele krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, - rozwija umiejętność ustalania celów.	- Ćwiczenie indywidualne „Obiekt latający” - dyskusja - Ćwiczenie indywidualne „Twoje cele” - Ćwiczenie w grupach „Działanie” - film na temat kariery zawodowej

					człowieka.
Luty	2. Co po szkole? System edukacji w Polsce	1	3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: 3.1 – analizuje oferty szkół i kształcenia; 3.3 – charakteryzuje system edukacji, 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- zawodowych Uczeń: 4.1 – dokonuje wyboru ścieżki samodzielnie lub z pomocą; 4.3 – identyfikuje instytucje wspierające planowanie kariery;	- wie, jakie są ścieżki kształcenia po szkole podstawowej, - rozumie możliwość zmiany ścieżki kształcenia, - wie, czym jest kształcenie ustawiczne.	- Ćwiczenie indywidualne „Schemat” - miniwykład - Ćwiczenie w zespołach „Kalambury” - multimedialne prezentacje zawodów, w których każdy zawód został omówiony m.in. pod kątem wymaganych ścieżek kształcenia.
Marzec	3. Budowanie pozytywnej samooceny	1	1. Poznawanie własnych zasobów Uczeń: 1.2, 1.3 – rozpoznaje zasoby i dokonuje autoanalizy;	- chce poznawać siebie, - dostrzega różnice między ja realnym i ja idealnym, - rozumie, dlaczego warto myśleć pozytywnie o sobie.	- Ćwiczenie „Plecy” - Ćwiczenie indywidualne „Ja i mój ideał” - dyskusja - test diagnostyczny <u>Czy akceptuję siebie?.</u>
Marzec	4. Kim jestem? Tajemnice osobowości a wybór zawodu	1	1.2 – rozpoznaje zasoby własnej osobowości;	- zna typy temperamentów - potrafi wymienić różnice w zachowaniu poszczególnych temperamentów, rozumie różnice między temperamentem i osobowością.	- Ćwiczenie „Cztery kolory” - pogadanka - Ćwiczenie „Synowie” - film na temat kariery zawodowej człowieka.
Marzec	5. Wartości moimi drogowskazami	1	1.7 – określa własną hierarchię wartości i potrzeb	- wie, czym są wartości, - rozumie rolę wartości w życiu człowieka, - potrafi zidentyfikować własne wartości.	- Ćwiczenie w parach „Identyfikacja” - dyskusja - Ćwiczenie indywidualne „Hierarchia wartości” - Ćwiczenie „Moja hierarchia potrzeb” - film na temat kariery zawodowej człowieka.

Marzec	6. Rozwijam swoją przedsiębiorczość	1	2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.5 – analizuje znaczenie pracy i przedsiębiorczości; 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.2 – planuje rozwój własnych kompetencji;	- wie, czym jest przedsiębiorczość, - rozumie rolę przedsiębiorczości w życiu człowieka, - wie, jak rozwijać przedsiębiorczość.	- „Burza mózgów” Ćwiczenie „Definicja” - film z Youtube „Czym jest przedsiębiorczość” - Ćwiczenie w parach „Siła w rękach” - Ćwiczenie w grupach „Kłopotliwa wskazówka” - pogadanka - Test Czy jestem przedsiębiorczy?
Kwiecień	7. Zostać wolontariuszem	1	2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: 2.5 – analizuje znaczenie doświadczenia zawodowego; 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: 4.3 – korzysta z instytucji wspierających rozwój zawodowy;	- wie, czym jest wolontariat, - rozumie rolę zdobywania doświadczeń zawodowych, - wie, jak zdobywać doświadczenia.	- „Burza mózgów” Ćwiczenie „Wolontariat” - Ćwiczenie indywidualne „Mama i syn” - dyskusja
Kwiecień	8. Jak skutecznie podejmować decyzje?	1	4.2 – określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, 4.4 – planuje ścieżkę z uwzględnieniem konsekwencji	- wie, jak właściwie podjąć decyzję, - rozumie, skąd biorą się efekty złej decyzji, - potrafi poszukiwać możliwości rozwiązań danego problemu.	- Ćwiczenie „Moje decyzje” - pogadanka - Ćwiczenie w grupach „Wieża” - pogadanka - test <u>W jaki sposób poznaję i organizuję świat?</u>
Kwiecień	9. Predyspozycje zawodowe a moje preferencje	1	1. Poznanie własnych zasobów Uczeń: 1.2, 1.3 – rozpoznaje własne zasoby i dokonuje ich analizy;	- rozumie znaczenie wiedzy o sobie w kontekście planowania kariery, - wie, czym są predyspozycje zawodowe, - rozumie różnice między predyspozycją- mi a preferencjami.	- Ćwiczenie „Widok” - pogadanka - Ćwiczenie w grupach „Wycieczka” - <u>Test preferencji i predyspozycji zawodowych</u> - Test wstępnych zainteresowań branżowych.
Maj	10. Wymagania pracodawców a moje umiejętności	1	2. Świat zawodów i rynek pracy Uczeń 2.2 – porównuje własne zasoby z wymaganiami rynku pracy; 2.3 – rozumie trendy na rynku pracy;	- zna wymagania pracodawców, - porównuje swoje umiejętności z wymaganiami pracodawców, - rozumie nieprzewidywalność rynku pracy.	- Praca w trójkach Ćwiczenie „Sztafeta” - Ćwiczenie indywidualne „Ja i rynek” - pogadanka, metaplan - program

					komputerowy Indywidualny Plan Działania.

Przykłady zadań nauczycieli poszczególnych przedmiotów w odniesieniu do doradztwa zawodowego:

Nauczyciel informatyki prowadzi naukę poszukiwania, selekcjonowania, porządkowania, gromadzenia i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół, pomaga uczniom klasy 8 w logowaniu się do elektronicznego systemu rekrutacji szkół ponadpodstawowych, wyjaśnia organizację pracy i przepisy bhp w pracy z komputerem, uczy komunikowania się za pomocą komputera i technologii informacyjnych. Prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych oraz danych liczbowych w arkuszu kalkulacyjnym. Wdraża do pracy zespołowej w ramach projektu, pokazuje sposoby wykorzystania technologii informacyjnych w różnych zawodach.

Nauczyciele języka polskiego omawiają charakter pracy w różnych zawodach, uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, ogłoszenia, listu oficjalnego (dostosowywanie wypowiedzi do sytuacji). Kształtują umiejętność operowania słownictwem z kręgu: szkoła i nauka, środowisko społeczne. Wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników, encyklopedii. Pokazują znaczenie komunikacji niewerbalnej w autoprezentacji.

Nauczyciele matematyki uczą gromadzenia i porządkowania danych o edukacji i zawodach, odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach i wykresach. Kształtują umiejętność posługiwania się procentami, zapoznają z zawodami z dziedziny księgowości i rachunkowości. Uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywanie obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele języków obcych zapoznają z zasobem języka dotyczącym szkoły i pracy oraz cech charakteru i umiejętności. Prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym. Uczą tworzenia kilkudziesięciu wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacja siebie). Zachęcają do pracy zespołowej metodą projektu.

Nauczyciele przyrody, biologii i geografii omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach. Wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się. Wdrażają do planowania dnia i organizowania pracy własnej. Zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, kartografii, rolnictwa, biologii, leśnictwa, ochrony środowiska, fizyki, chemii, geografii, ochrony zdrowia, astronomii.

Nauczyciele fizyki i chemii omawiają wykorzystywanie umiejętności oraz znajomości różnego rodzaju zjawisk w życiu codziennym i zawodowym, zapoznają z zawodami z dziedziny fizyki, chemii, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, astronomii itp.

Nauczyciele historii i wiedzy o społeczeństwie informują o siedzibie władz lokalnych uczniów oraz ich zakresie działań i sposobie powoływania. Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa. Charakteryzują pojęcie samorządności, opisują zawody związane z polityką, dyplomacją, przedstawiają zawód historyka. Zapoznają ze znaczeniem społecznego podziału pracy, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie. Omawiają z uczniami problemy współczesnej Polski (m. in. bezrobocie). Zapoznają ze zjawiskiem emigracji politycznej i zarobkowej. Omawiają zagadnienia związane z edukacją i pracą. Zapoznają z instytucjami oraz sposobami i ścieżkami załatwiania spraw. Uczą sporządzania dokumentów aplikacyjnych. Uczą tworzenia drzewa genealogicznego. Omawiają z uczniami funkcjonowanie przemysłu, warunki pracy w fabryce dawniej i dziś. Prezentują podstawowe cechy obecnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele wychowania fizycznego omawiając trening zdrowotny, pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje między pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem umysłowym i fizycznym. Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa omawia metody ochrony przed różnymi zagrożeniami i przygotowanie do postępowania w wypadku katastrof, szkoli uczniów w udzielaniu pierwszej pomocy, zapoznaje z pracą służb niosących pomoc oraz z zawodami związanymi ze służbą wojskową i ochroną osób i mienia.

Nauczyciel edukacji zdrowotnej prowadzi lekcje na temat ról społecznych i modeli życia. Zapoznaje ze sposobem pracy instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny. Kształtuje u uczniów poczucie odpowiedzialności za własny rozwój.

Nauczyciel plastyki zapoznaje z zawodami z dziedziny kultury. Uczy korzystania z przekazów medialnych oraz wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki opisuje funkcje urządzeń technicznych, omawia kolejność działań technologicznych, organizację miejsca pracy i szacowanie czasu jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Działania skierowane do nauczycieli, wychowawców, specjalistów

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Diagnoza potrzeb z zakresu doradztwa zawodowego	Nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy, specjaliści	Rozmowa, wywiad, ankieta	Doradca zawodowy, pedagog, psycholog	I półrocze
Praca nad WSDZ i opracowanie rocznego programu doradztwa zawodowego	Nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy, specjaliści	Rada Pedagogiczna - warsztaty	Dyrektor, doradca zawodowy, wszyscy nauczyciele i specjaliści	I półrocze
Zatwierdzenie WSDZ, zatwierdzenie rocznego programu doradztwa zawodowego	Nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy, specjaliści	Rada Pedagogiczna - prezentacja	Dyrektor	I półrocze
Udzielanie wsparcia w podejmowaniu tematyki związanej z doradztwem nauczycielom pracującym w szkole	Nauczyciele przedmiotowi, wychowawcy,	Rada pedagogiczna szkoleniowa	Szkolny doradca zawodowy, specjaliści	I półrocze
Gromadzenie i eksponowanie informacji zawodoznawczych.	Nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, specjaliści	gazetki szkolne, tablice informacyjne, kąciki zawodoznawcze, bank pomysłów, biblioteczki podręczne, elektroniczny folder z zasobami, zamieszczony na stronie internetowej szkoły	Nauczyciel - bibliotekarz, nauczyciele świetlicy szkolnej, nauczyciel informatyki, doradca zawodowy, specjaliści	na bieżąco

Działania skierowane do rodziców

opis działania	do kogo jest skierowane?	forma realizacji	osoba odpowiedzialna	termin realizacji
Informacja dla rodziców na temat działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole.	Wszyscy rodzice	Zebranie z rodzicami/informacje na stronie internetowej szkoły/informacje na Librusie	Szkolny doradca zawodowy, wychowawcy	październik
Diagnoza potrzeb rodziców w zakresie doradztwa zawodowego.	Wszyscy rodzice	Rozmowy, ankieta, wywiad	Wychowawca, dyrektor, doradca zawodowy	rok szkolny
Włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem poprzez zapraszanie ich jako przedstawicieli różnych zawodów na spotkania z uczniami w klasach.	Wszyscy rodzice	zajęcia edukacyjne z różnych przedmiotów w ramach orientacji zawodowej	Nauczyciele wychowawcy we współpracy ze szkolnym doradcą zawodowym	rok szkolny
Spotkania z rodzicami służące przygotowaniu ich do wspierania dzieci w projektowaniu przyszłej kariery zawodowej;	Rodzice	Indywidualne konsultacje i zebrania z rodzicami;	Wychowawcy, nauczyciele, specjaliści	rok szkolny
Informowanie rodziców o ofercie	Rodzice	Zebranie z	Wychowawca	styczeń

edukacyjnej szkół ponadpodstawowych w okolicy oraz o zasadach rekrutacji do tych szkół	uczniów klasy VIII	rodzicami/informacja na Librusie/ informacje na stronie internetowej szkoły		2026 r.
Indywidualne konsultacje dotyczące decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów	Wszyscy rodzice	Indywidualne konsultacje	wychowawca, doradca zawodowy, specjaliści	rok szkolny

Opracowała: Irena Złotkowska

Łęg Przedmiejski, dn.15.09.2025 r.